

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูภาษาไทย เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตชนบทยากจน" ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้า
2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
3. การสุ่มตัวอย่างประชากร
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอข้อมูล

การศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาค้นคว้าหนังสือ เอกสาร วารสาร ประกาศ คำสั่ง สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตชนบทยากจน 38 จังหวัด ของกรมสามัญศึกษา (จำนวน 235 โรงเรียน) ที่ประกาศในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534)
2. ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. สัมภาษณ์และสอบถามครูที่สอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตชนบทยากจน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด ใช้สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตชนบทยากจน เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check - list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) กำหนดค่าคะแนนออกเป็น 4 ระดับ ตามเกี่ยวกับด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. การใช้หลักสูตรและหนังสือเรียน
2. วิธีการสอน
3. การใช้สื่อการเรียนการสอน
4. การวัดและการประเมินผล
5. การจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร
6. การนิเทศการสอน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เป็นแบบปลายเปิด (Open End) ตอบโดยเสรีตามหัวข้อที่กำหนดให้

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก) ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 15 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์
กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตชนบทยากจน โดยมีลำดับขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างประชากร ดังนี้

1. สํารวจโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตชนบทยากจน 38 จังหวัด ซึ่งเป็นปีแรกที่เริ่มโครงการฯ (พ.ศ.2530) มีจำนวน 235 โรงเรียน
8 เขตการศึกษา

2. จากจำนวนโรงเรียนในข้อ 1 ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ประมาณร้อยละ 80 ของจำนวนโรงเรียนในแต่ละเขตการศึกษา ได้โรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรรวม 188 โรงเรียน

3. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ครูภาษาไทยของโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรโรงเรียนละ 2 คน ได้กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 376 คน ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตชนบทยากจน

เขตการศึกษา	จำนวนโรงเรียนทั้งหมด	จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร	จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร
2	4	3	6
3	33	25	50
6	1	1	2
7	12	10	20
8	25	20	40
9	39	31	62
10	73	59	118
11	48	39	78
รวม	235	188	376

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงกรมสามัญศึกษา เพื่อขอความร่วมมือให้กรมสามัญศึกษา ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อให้ครูภาษาไทยให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม การเก็บ

แบบสอบถามผู้วิจัยได้เก็บทางไปรษณีย์และเก็บด้วยตนเอง โดยเริ่มส่งแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 9 มกราคม 2532 และเก็บแบบสอบถามเสร็จสิ้นวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2532 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 376 ชุด ได้รับคืน 360 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.74

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. คำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เป็นแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประเมินค่า นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} แทน ค่ามัชฌิม เลขคณิตของคะแนน

$\sum fx$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่

N แทน กลุ่มตัวอย่างประชากร

ค่าน้ำหนักของคะแนนจากคำตอบคิดเป็น 4 ระดับ คือ

ปฏิบัติมากที่สุด เท่ากับ คะแนน 4

ปฏิบัติมาก เท่ากับ คะแนน 3

ปฏิบัติน้อย เท่ากับ คะแนน 2

ปฏิบัติน้อยที่สุด เท่ากับ คะแนน 1

(John E. Freund 1981 : 61)

การแปลความหมายของค่ามัชฌิม เลขคณิต ถือตามเกณฑ์ดังนี้

3.50 - 4.00 หมายถึง เห็นด้วยว่ามีการจัด มีการใช้ หรือปฏิบัติมากที่สุด

2.50 - 3.49 หมายถึง เห็นด้วยว่ามีการจัด มีการใช้ หรือปฏิบัติมาก

1.50 - 2.49 หมายถึง เห็นด้วยว่ามีการจัด มีการใช้ หรือปฏิบัติน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง เห็นด้วยว่ามีการจัด มีการใช้ หรือปฏิบัติน้อยที่สุด

3. นำค่ามัธยฐาน เลขคณิตของคะแนนแต่ละข้อ มาวัดการกระจายของคะแนนจากแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง โดยหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแต่ละข้อ ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{n(\sum fx)^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

S	แทน	ส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐานของคะแนน
$\sum fx$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่
$\sum fx^2$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของคะแนน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร

(John E. Freund 1981 : 61)

การนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลที่วิเคราะห์หาค่าทางสถิติ นำเสนอในรูปตารางประกอบความ เรียงส่วนข้อมูลที่ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open End) นำเสนอในรูปความ เรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย